

1. כללי

- 1.1. רשות הטבע והגנים (להלן: "רשות") היא תאגיד סטטוטורי הפועל על פי חוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה, תשנ"ח-1998 (להלן: "חוק גנים ושמורות").
- 1.2. הרשות מופקדת על ביצועם ואכיפתם של מספר חוקים, בהם חוק גנים ושמורות, החוק להגנת חיית הבר, תשט"ו-1955 (להלן: "חוק חיית הבר") והתקנות שהותקנו לפיהם וכן צווים בדבר פארקים והגנה על הטבע (יהודה ושומרון) וכן על מספר חוקים נוספים שעניינם שמירת טבע, הגנה על בעלי חיים וערכי טבע, נוף, מורשת וסביבה (להלן כולם ביחד: "החיקוקים").
- 1.3. במסגרת אחריות הרשות מכוח החיקוקים ומכוח אמנות והסכמים בינלאומיים, לרבות אמנת CITES, אשר נחתמו ו/או אושרו על ידי מדינת ישראל, הוקנו לרשות הסמכויות והחובות להגן על חיות הבר וערכי הטבע המוגנים.
- 1.4. על פי החיקוקים, חיות הבר וערכי הטבע המוגנים הינם כאלה אשר אין להחזיקם, לסחור בהם, לניידם או להעבירם אלא בהיתר מרשות הטבע והגנים ובתנאים שיקבעו על ידי מנהל הרשות.
- 1.5. בהתאם לס' 35 לחוק גנים ושמורות, לס' 9 לחוק חיית הבר המנהל רשאי לתת רישיון ו/או היתר, בתנאים, בהגבלות או בלעדיהם, לסרב לתתו, לשנותו או לבטלו בכל עת.
- 1.6. נוהל זה מבטל כל נוהל אחר שהוא ביחס לייצוא ו/או ייבוא של חיות בר, ואולם מהווה נוהל משלים ובלתי נפרד ממסמך הרשות "מדיניות סחר" ונספחיו (להלן: "מסמך מדיניות סחר"), ואינו גורע מהוראות כל דין לרבות חוק צער בעלי חיים (הגנה על בעלי חיים), תשנ"ד-1994 (להלן: "חוק צער בעלי חיים" או "חוק צב"ח").
- 1.7. נוהל זה נכתב בלשון זכר מטעמי נוחות הכתיבה בלבד, יובהר כי כל פניה בלשון זכר הכוונה היא לנשים וגברים כאחד.

2. מטרת הנוהל

קביעת מדיניות למתן היתרים, סירוב לתתם, התלייתם ושינוי תנאים בהם, עבור ההיתרים לייבוא וייצוא של חיות בר וערכי טבע מוגנים הינם בהתאם לחיקוקים, לפסיקה הנוהגת ולאמנות והסכמים בינלאומיים רלוונטיים.

3. הגדרות

- 3.1. "רשות" – רשות הטבע והגנים.
- 3.2. "חוק גנים ושמורות" – חוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה, תשנ"ח-1998.

שם הנוהל: נוהל מתן היתרים לייבוא וייצוא של

חיות בר וערכי טבע מוגנים

תאריך העדכון: דצמבר 2019

- 3.3. "תקנות גנים ושמורות (איסור פגיעה)" – תקנות גנים לאומיים, שמורות טבע ואתרי הלאום (איסור פגיעה בערכי טבע מוגנים), תשמ"ד-1983.
- 3.4. "ערך טבע" – כמוגדר בחוק גנים ושמורות.
- 3.5. "ערך טבע מוגן" – ערך טבע מן המפורטים בתוספת לאכרזת גנים לאומיים שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה (ערכי טבע מוגנים), התשס"ה-2005 ובצווי האלוף.
- 3.6. "חוק חיית הבר" – החוק להגנת חיית הבר, תשט"ו-1955.
- 3.7. "תקנות חיית הבר" – תקנות להגנת חיית הבר, תשל"ו-1976.
- 3.8. "חיית בר" – כהגדרתה בחוק חיית הבר ובצווי האלוף.
- 3.9. "חיית בר מוגנת" – כהגדרתה בחוק הגנת חיית הבר וצווי האלוף.
- 3.10. "המנהל" – מנהל רשות הטבע והגנים, או מי שהוסמך על ידו.
- 3.11. "פגיעה" – כמוגדר בס' 33 לחוק גנים ושמורות.
- 3.12. "אמנת CITES" – "אמנה בדבר הסדרת הסחר הבינלאומי במינים של בעלי חיים וצמחי בר המצויים בסכנת הכחדה".
- 3.13. "המערכת הממוחשבת" – תוכנת מחשב המשמשת את הרשות לניהול ומעקב אחר מתן היתרים.
- 3.14. "היתר" – כמשמעותו בסעיף 8(א) לחוק חיית הבר ושניתן על פי סעיף 9 לחוק חיית הבר ו/או בהתאם לסעיף 33 לחוק גנים ושמורות.
- 3.15. "מבקש" – אדם המבקש היתר חדש או את חידושו.
- 3.16. "עבירה חמורה" – עבירה על החיקוקים שעניינם: פגיעה בגן לאומי/ שמורת טבע/ בעלי חיים/ ערך טבע, החזקה / העברה של חיית בר / ערך טבע מוגן, ללא היתר או בניגוד לתנאי ההיתר, עבירת ציד, צידה ועבירת סחר ועוד.
עבירה חמורה תיחשב גם אם נפתחה בגינה חקירה פלילית ו/או הוגש כתב אישום.
- יובהר כי אין המדובר ברשימה סגורה וכל עבירה תיבחן בכפוף לנסיבות ביצוע העבירה ועל פי שיקול דעת המנהל ובכפוף לשימוע.**
- 3.17. "מנהל התחום" – מנהל שבאחריותו תחום מתן היתרי ייבוא וייצוא של חיות בר וערכי טבע מוגנים באגף להגנה על החי והצומח ברשות, או מי מטעמו.
- 3.18. "מוסד" – גני חיות, פינות חי, חנויות לממכר בעלי חיים, מוסדות אקדמיים וחינוך ו/או כל ישות משפטית אחרת שאינה אדם פרטי.
- 3.19. "היתר מקור" – היתר החזקה ו/או סחר ו/או היתרי יבוא המעידים על חוקיות החזקת חיית הבר ו/או ערך הטבע המוגן בטרם הייצוא.

שם הנוהל: נוהל מתן היתרים לייבוא וייצוא של

חיות בר וערכי טבע מוגנים

תאריך העדכון: דצמבר 2019

3.20. "היתר המשך" – היתר המסדיר את החזקת ו/או סחר של חייית הבר ו/או ערך הטבע המוגן לאחר הייבוא.

3.21. "היתר תצוגה נודדת" – היתר לשימוש רב פעמי המסדיר יצוא חיות בר ו/או ערכי טבע מוגנים למטרת הצגתם בחו"ל והשבתם ארצה.

3.22. "היתר כלים מוזיקליים" – היתר רב פעמי לאומנים, המסדיר הוצאת כלי נגינה משולבי תוצרי ערכי טבע מוגנים ו/או חיות בר מוגנות, שלא למטרה מסחרית.

4. מאפיינים כלליים הנוגעים לכלל ההיתרים

4.1. בקשה להיתר, דיווח, עדכון פרטים, תשלום וכו' תעשה דרך המערכת הממוחשבת בלבד.¹

4.2. לבקשה יצורף תצהיר של המבקש המאשר לרשות לבדוק את המרשם שבידי הרשות של המבקש – לשם בחינת בקשתו להיתר, ולמטרה זו בלבד.

4.3. היתרים יינתנו בכתב על ידי המנהל, אשר רשאי להגבילם בתנאים שירשמו, לסרב לתת אותם, לשנותם, להתלותם או לבטלם בכל עת.

4.4. היתרים לייבוא/ייצוא יינתנו בהתאם למסמך מדיניות הסחר ולנספחיו בקשה לבחינת ייבוא של מינים שאינם מנויים במסמך מדיניות הסחר תיבחן באופן פרטני על ידי מנהל התחום וגורמי המקצוע הרלוונטיים ברשות. מנהל התחום יודיע על החלטתו תוך 90 ימים.

4.5. היתר ייבוא/ייצוא למינים או לסוגים של חיות בר מוגנות ו/או ערכי טבע מוגנים יינתן על שם אדם פרטי. במקרה של תאגיד או מוסד ההיתר יינתן על שם התאגיד/מוסד וכן על שם מורשה חתימה. ההיתרים הינם אישיים ואינם ניתנים להעברה.

4.6. באחריות בעל ההיתר לדווח לרשות על כל שינוי בפרטי בעל ההיתר.

4.7. יובהר כי אין במתן היתר מטעם הרשות כדי להוות את הרישיונות וההיתרים הנדרשים עפ"י כל דין לצורך מתן השירות של בעל ההיתר ו/או ניהול עסקו וכי הרשות לא תישא בכל אחריות לפעולות בעל היתר.

4.8. היתר יינתן עבור הפעולה שלשמה התבקש. כל פעולה אחרת עם חיות הבר/ ערכי הטבע המוגנים השונה מהמפורט בהיתר המבוקש אסורות ומחייבות היתר פרטני מתאים מאת הרשות.

4.9. כל שינוי בפרטי ההיתר מחייב הוצאת היתר חדש וכן תשלום אגרה.

4.10. היתר ייצא יינתן רק לאחר המצאת היתר מקור בתוקף.

4.11. היתר ייבוא יינתן רק לאחר הסדרת היתר המשך.

¹המערכת הממוחשבת נמצאת בשלבי פיתוח ועד להשלמתה יש לפנות בדוא"ל למנהל התחום.

4.12. טיפול בבקשות למתן היתר

- 4.12.1. באחריות מנהל התחום או מי מטעמו לבחון את הבקשה תוך 30 ימים ולבדוק את עמידתו של המבקש בתנאי הבקשה להיתר (כולל אם עבר עבירה חמורה כפי שהוגדר לעיל).
- 4.12.2. המנהל רשאי לדרוש מן המבקש פרטים נוספים הנחוצים, לדעתו, לטיפול בבקשה וכן רשאי לעכב הבקשה עד לקבלת ההבהרות הנדרשות. כן רשאי המנהל לעכב הבקשה עד לבירור בעניין מעבר על עבירה חמורה או בירור בכל נושא אחר הנוגע לתוכן הבקשה.
- 4.12.3. לאחר שמנהל התחום או מי מטעמו עבר על הבקשה וקבע כי המבקש זכאי לקבלת היתר, תישלח לו, לפי בחירתו, דרישת תשלום אגרה באמצעות המערכת הממוחשבת, או בדואר.
- 4.12.4. תשלום האגרה יבוצע תוך 30 ימים מרגע שליחת דרישת תשלום האגרה בדואר, או תוך 14 ימים מרגע שליחת דרישת התשלום באמצעות המערכת הממוחשבת.
- 4.12.5. לאחר 14 ימי עבודה מיום תשלום האגרה, יופק למבקש היתר.
- 4.12.6. במידה והמבקש לא קיבל לידי דרישת תשלום בדואר תוך 30 ימים מיום אישור הבקשה, באחריותו לפנות דרך המערכת הממוחשבת ולדווח על כך, ודרישת תשלום תשלח פעם נוספת אחת בלבד. ככל שהמבקש לא קיבל לידי את דרישת התשלום שנשלחה בפעם השנייה, באחריותו לפעול לתשלום האגרה באמצעות המערכת הממוחשבת, או לחלופין להגיע, בתיאום מראש, אל משרדי הרשות בירושלים ולקבל את שובר תשלום האגרה.

5. התליית היתר וקביעת תנאים להיתר

- 5.1. נתגלתה התנהלות מנהלית/מקצועית לקויה מצדו של מחזיק ההיתר או נפתח כנגדו הליך פלילי בגין עבירה חמורה, יבוצע לו שימוע בכתב או בע"פ על ידי המנהל ולפי שיקול דעתו, אשר במסגרתו יפורטו הטענות כנגדו, ולזה תהייה האפשרות לעלות טענותיו.
- 5.2. בהתאם לתוצאות השימוע יחליט המנהל האם להתלות את ההיתר עד לתיקון הפגם המנהלי/מקצועי או עד לבירור ההליך הפלילי בגין עבירה חמורה. כן יוכל המנהל להתנות את המשך קיום ההיתר בתנאים.
- 5.3. החלטת המנהל תינתן בכתב ומנומקת ותישלח בדואר רשום או בכל דרך אחרת עם קבלת אישור מסירה לבעל ההיתר בעניינו החליט המנהל.
- 5.4. עם סיום ובירור הפגם המנהלי/ מקצועי/ ההליך הפלילי, ביכולתו של אותו אדם הנפגע מהחלטת המנהל לבקש היתר חדש וזה ייבחן על ידי המנהל ועל פי הנסיבות.

6. הוראות נוספות

- 6.1. הרשות לא תהא אחראית לכל נזק שנגרם לבעל ההיתר ו/או לצדדים שלישיים ואשר נובע מפעולות בעל ההיתר ו/או חיית הבר ו/או ערך הטבע המוגן.
- 6.2. מנהל התחום יעמיד לרשות מבקשי היתר את האפשרות להגיע למשרדי הרשות, בתאום מראש על מנת לאפשר למבקשים אשר אין באמצעותם את הכלים או היכולת לבצע פעולות הנדרשות לצורך קבלת היתר דרך המערכת הממוחשבת באינטרנט.

7. היתר ייבוא לחיות בר וערכי טבע מוגנים ומוצריהם

7.1. מאפייני היתר ייבוא

- 7.1.1. ייבוא חיית בר/ערך טבע מוגן מחייבת קבלת היתר ייבוא מהרשות **טרם** הייבוא.
- 7.1.2. לא יינתן היתר ייבוא, אלא לאחר תשלום אגרה כמפורט בחיקוקי הרשות.
- 7.1.3. למעט היתר ייבוא למינים הכלולים בנספח 1 לאמנת CITES, בהם יותר ייבוא עד 3 מינים בכל היתר, שאר היתרי הייבוא יוגבלו עד 20 מינים בכל היתר.
- 7.1.4. היתר ייבוא יינתן למשך 6 חודשים ויאפשר ייבוא חד פעמי, אלא אם ייקבע אחרת על ידי מנהל התחום (ובכפוף לסעיף 4.3 לעיל).

7.2. תנאים למתן היתר ייבוא

- 7.2.1. המבקש הגיע לגיל 18.
- 7.2.2. המבקש לא הורשע ולא נוהל כנגדו הליך פלילי או מנהלי בגין עבירה חמורה, במשך שבע השנים האחרונות. ככל שהורשע או נוהל כנגדו הליך כאמור יבוצע לו על ידי המנהל שימוע בכתב/ בעל פה ובו תינתן למבקש ההזדמנות לעלות טענותיו ולמנהל יהיה שיקול הדעת בהתאם לנסיבות שלפניו האם ליתן למבקש היתר או לא או ליתן לו היתר בתנאים.
- 7.2.3. על המבקש להציג, לשביעות רצונו של מנהל התחום, היתר ייצוא ו/או אישור רשמי מטעם הרשות הממלכתית המוסמכת של מדינת הייצוא.
- 7.2.4. מנהל התחום רשאי להתייעץ עם גורמים מוסמכים ברשות ו/או מחוצה לה, לרבות הרשויות המוסמכות במדינות הייצוא, לצורך השלמת בחינת הבקשה למתן היתר הייבוא.
- 7.2.5. על המבקש לדווח על יישום היתרים קודמים שפג תוקפם.
- 7.2.6. המנהל רשאי לדרוש עמידה בתנאים נוספים הנחוצים, לפי שיקול דעתו, לצורך מתן ההיתר.
- 7.2.7. תשלום אגרת ייבוא בהתאם לקבוע בחיקוק הרלוונטי.

8. היתר ייצוא לחיות בר וערכי טבע מוגנים ומוצריהם

8.1 מאפייני היתר ייצוא

- 8.1.1 ייצוא חיית בר / ערך טבע מוגן מחייב קבלת היתר ייצוא מהרשות **טרם** הייצוא.
- 8.1.2 לא יינתן היתר ייצוא, אלא לאחר תשלום אגרה כמפורט בחיקוקי הרשות.
- 8.1.3 למעט היתר ייצוא למינים הכלולים באמנת CITES, בהם יותר ייצוא עד 3 מינים בכל היתר, היתרים לייצוא מינים שאינם כלולים באמנה – יוגבלו עד 20 מינים בכל היתר ייצוא.
- 8.1.4 היתר ייצוא יינתן למשך 6 חודשים ויאפשר ייצוא חד פעמי, אלא אם ייקבע אחרת על ידי מנהל התחום (ובכפוף לסעיף 4.3 לעיל).

8.2 תנאים למתן היתר ייצוא

- 8.2.1 המבקש הגיע לגיל 18.
- 8.2.2 המבקש לא הורשע ולא נוהל כנגדו הליך פלילי או מנהלי בגין עבירה חמורה, במשך שבע השנים האחרונות. ככל שהורשע או נוהל כנגדו הליך כאמור יבוצע לו על ידי המנהל שימוע בכתב/ בעל פה ובו תינתן למבקש ההזדמנות לעלות טענותיו ולמנהל יהיה שיקול הדעת בהתאם לנסיבות שלפניו האם ליתן למבקש היתר או לא או ליתן לו היתר בתנאים.
- 8.2.3 מנהל התחום רשאי להתייעץ עם גורמים מוסמכים ברשות ו/או מחוצה לה, לרבות הרשויות המוסמכות במדינות הייבוא, לצורך השלמת בחינת הבקשה למתן היתר הייצוא.
- 8.2.4 על המבקש לדווח על יישום היתרים קודמים שפג תוקפם.
- 8.2.5 המנהל רשאי לדרוש עמידה בתנאים נוספים הנחוצים, לפי שיקול דעתו, לצורך מתן ההיתר.
- 8.2.6 תשלום אגרת ייבוא בהתאם לקבוע בחיקוק הרלוונטי.

9. היתרים מיוחדים

9.1 היתר תצוגה נודדת

9.1.1 מאפייני היתר תצוגה נודדת ותנאיו

- 9.1.1.1 תנאים למתן היתר תצוגה נודדת, כפי המפורט בסעיף 8.2 לעיל.

שם הנוהל: נוהל מתן היתרים לייבוא וייצוא של

חיות בר וערכי טבע מוגנים

תאריך העדכון : דצמבר 2019

9.1.1.2. הוצאת חיות בר/ערכי טבע מוגנים ו/או מוצריהם למטרת הצגתם בחו"ל והשבתם ארצה, מחייב קבלת היתר תצוגה נודדת מהרשות **טרם** היציאה מן הארץ.

9.1.1.3. לא יינתן היתר תצוגה נודדת, אלא לאחר תשלום אגרה כמפורט בחיקוקי הרשות.

9.1.1.4. היתר תצוגה נודדת יינתן רק למינים הכלולים באמנת CITES.

9.1.1.5. לבע"ח חיים יונפק היתר בנפרד לכל פרט, למוצרים יונפק היתר אחד עם נספחים.

9.1.1.6. היתר תצוגה נודדת יינתן למשך 3 שנים ויאפשר הוצאת מוצרי חיות הבר או ערכי הטבע המוגנים, והחזרתם ללא הגבלה – והכל בתוך תקופת ההיתר, אלא אם ייקבע אחרת על ידי מנהל התחום (ובכפוף לסעיף 4.3 לעיל).

9.2. היתר כלים מוזיקליים

9.2.1. מאפייני היתר כלים מוזיקליים ותנאיו

9.2.1.1. תנאים למתן היתר כלים מוזיקליים, כפי המפורט בסעיף 8.2 לעיל.

9.2.1.2. הוצאת כלי נגינה משולבי תוצרי חיות בר / ערך טבע מוגן מחייב קבלת היתר יצוא מהרשות **טרם** היציאה מן הארץ.

9.2.1.3. לא יינתן היתר כלים מוזיקליים, אלא לאחר תשלום אגרה כמפורט בחיקוקי הרשות.

9.2.1.4. היתר כלים מוזיקליים יינתן רק למינים הכלולים באמנת CITES.

9.2.1.5. לכל פריט יונפק היתר בנפרד.

9.2.1.6. היתר כלים מוזיקליים יינתן למשך 3 שנים ויאפשר לאומנים הוצאת כלי נגינה משולבי תוצרי חיות הבר ו/או ערכי הטבע המוגנים, שלא למטרה מסחרית והחזרתם ללא הגבלה – והכל בתוך תקופת ההיתר, אלא אם ייקבע אחרת על ידי מנהל התחום (ובכפוף לסעיף 4.3 לעיל).

אישור הנוהל

גורם מאשר	תאריך אישור	חתימה
סמנכ"ל הרשות		
מנהל חטיבת אכיפה		
יועץ משפטי		